

เอกสารหมายเลข 1

ผลงานเรื่อง

**มาตรการในการบริหารและจัดการพนักงาน
ของสำนักงานประกันสังคมเขตภาค
อัตรากำลังข้าราชการที่ขาดแคลน
(พ.ศ.2537-2540)**

โดย

นายผดุงศักดิ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา

ตำแหน่ง ผู้ตรวจราชการกรม

(เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 8)

ตำแหน่งเลขที่ 8

สำนักงานประกันสังคม

ขอประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง

ผู้ตรวจราชการกรม

(เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 9๗๗.)

ตำแหน่งเลขที่ 8

สำนักงานประกันสังคม

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

7
12.05.6
41794
2540

ห้องสมุดกระทรวงแรงงาน
และสวัสดิการสังคม

05768

มาตรการในการบริหารและ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “มาตรการในการบริหารและจัดการพนักงาน ของสำนักงาน ประกันสังคม เพื่อทดแทนอัตรากำลังข้าราชการที่ขาดแคลน (พ.ศ. 2537 -2540)” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเห็น และความต้องการของพนักงาน สำนักงานประกันสังคม เกี่ยวกับสถานการณ์ในการปฏิบัติงาน ภายใต้ระเบียบการบริหารและจัดการที่ได้ปรับปรุงใหม่ และเพื่อให้ได้ข้อมูลในการบริหารและจัดการพนักงาน นำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา เพิ่มประสิทธิภาพพนักงาน และใช้ปรับปรุงระเบียบฯ ที่ได้จัดทำขึ้นให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยการศึกษาจากเอกสาร การสัมภาษณ์ การสังเกต และประสบการณ์ จากผู้อำนวยการกอง, ประกันสังคมจังหวัด ข้าราชการและพนักงาน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า หลักเกณฑ์สำนักงานประกันสังคม ว่าด้วยการเพิ่มค่าจ้าง ลูกจ้างชั่วคราว พ.ศ. 2536 , (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2538 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2539 ซึ่งเป็นมาตรการเดิมในการบริหารและจัดการพนักงาน ไม่สามารถสร้างขวัญกำลังใจและสวัสดิ- การให้กับพนักงาน เนื่องจากเป็นการเพิ่มค่าจ้างเพียงอย่างเดียว แต่มีความไม่มั่นคงในหน้าที่การงาน พนักงานปฏิบัติงานขาดประสิทธิภาพ

การที่สำนักงานฯ ได้กำหนดให้มีระเบียบการบริหารและการจัดการพนักงาน พ.ศ. 2540 ทำให้พนักงานมีขวัญกำลังใจมากขึ้น มีความมั่นคงในหน้าที่การงาน เนื่องจากมีการกำหนดโครงสร้างบัญชีค่าจ้าง สิทธิประโยชน์การลา สวัสดิการเพิ่มขึ้น ในขณะเดียวกัน เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ ทางราชการ และประชาชน ในด้านต่างๆ เช่น งบประมาณ อัตราค่าจ้าง ภาพลักษณะของส่วนราชการ การให้บริการรวดเร็วขึ้น และคาดว่าจะมีการพิจารณาสวัสดิการระดับต่าง ๆ ให้กับพนักงานเพิ่มขึ้นในอนาคต

ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้ในด้านการฝึกเตรียมวางแผนงาน โครงการฝึกอบรมพนักงาน การประเมินผล การมอบอำนาจหน้าที่ ให้กับพนักงานในระดับที่ใกล้เคียงกับข้าราชการ และสร้างความผูกพันกับองค์กร การเตรียมการหาวิธีการให้พนักงาน ได้รับสิทธิประโยชน์เกื้อกูลด้านสวัสดิการต่างๆ เพิ่มเติมในอนาคต การมีสถานภาพทางด้านสังคม เกียรติยศชื่อเสียงสำหรับพนักงานที่ปฏิบัติงานกับสำนักงานฯ มาเป็นระยะเวลาานาน ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้บริหารสำนักงานประกันสังคม จะต้องตระหนักและหาแนวทางดำเนินการที่เหมาะสมต่อไป เพื่อให้สำนักงานประกันสังคม ได้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ คือ การเป็นองค์กรชั้นนำในการให้บริการที่เป็นเลิศ อันเป็นที่ต้องการของสังคม

๑
12.05.6

เลขเรียกหนังสือ.....	2540
เลขทะเบียน.....	5768
วันที่.....	25 ต.ค. 2545

คำนำ

รัฐบาลเห็นชอบให้ทุกส่วนราชการถือปฏิบัติ และดำเนินการตามมาตรการ กำหนดขนาดกำลังคนภาครัฐ โดยไม่ให้เพิ่มอัตราข้าราชการและลูกจ้างประจำ รวมทั้งลูกจ้างชั่วคราว สำนักงานฯ ได้ตระหนักถึงปัญหาการขาดแคลนอัตรากำลังดังกล่าวและได้พยายาม แก้ไขปัญหาโดยการจ้างลูกจ้างชั่วคราวกำหนดระยะเวลาในการจ้าง เพื่อปฏิบัติงานสำคัญ ทดแทนอัตรากำลังข้าราชการ แต่ก็ยังประสบปัญหาเรื่องการลาออกของลูกจ้างชั่วคราว มี สถิติสูงเพราะไม่สามารถสร้างแรงจูงใจให้ปฏิบัติงานแก่สำนักงานฯ ได้

ดังนั้น สำนักงานประกันสังคมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกัน สังคมจึงออกระเบียบสำนักงานประกันสังคม ว่าด้วยการบริหารและจัดการพนักงานปี 2540 และเป็นการกำหนดแนวทางการบริหารงานบุคคลสำหรับพนักงานที่ชัดเจนและเหมาะสม มากยิ่งขึ้น

การศึกษาเรื่อง “มาตรการในการบริหารและจัดการพนักงาน ของสำนักงาน ประกันสังคม เพื่อทดแทนอัตรากำลังข้าราชการที่ขาดแคลน (พ.ศ. 2537-2540)” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของพนักงาน ภายใต้ระเบียบการบริหารและจัดการ พนักงานที่ได้ปรับปรุงใหม่ รวมทั้งเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงระเบียบฯ ดังกล่าว ให้ดีขึ้น โดยรวบรวมองค์ความรู้ประสบการณ์ของผู้ศึกษา การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง พนักงาน เพื่อให้มีข้อมูลพื้นฐานสำหรับการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการในการบริหารงาน บุคคลให้กว้างขวาง และลึกซึ้งมากขึ้น รวมทั้งเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจแก่พนักงานให้มี ขวัญและกำลังใจในการร่วมปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลถึงนายจ้าง ลูกจ้าง ผู้ ประกันตน ให้ได้รับบริการที่สะดวก และรวดเร็วมากขึ้น

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้ เป็นแนวทางในการบริหารและจัดการพนักงานในโอกาสต่อไป

กรกฎาคม 2540

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
คำนำ	(2)
สารบัญตาราง	(4)
บทที่	
1. บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	6
ขอบเขตในการศึกษา	7
ข้อจำกัดในการศึกษา	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
คำนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ	8
2. แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดเกี่ยวกับขวัญ	9
แนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจ	13
ทฤษฎีเกี่ยวกับขวัญและแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	14
แนวคิดการบริหารงานบุคคล	17
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
3. วิธีดำเนินการ	
วิธีดำเนินงานในการจัดทำร่างระเบียบฯ	22
รูปแบบที่นำเสนอคณะกรรมการประกันสังคม	25
การวิเคราะห์ข้อมูล	28
ความรู้ความสามารถที่ใช้	28
4. ผลการศึกษาและวิเคราะห์	
- วิเคราะห์เปรียบเทียบหลักเกณฑ์เดิมกับระเบียบที่เป็นมาตรฐานการใหม่	31
- ผลการวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์พนักงาน	56
- การวิเคราะห์อัตรากำลังพนักงาน	60
- ประโยชน์ของการกำหนดระเบียบการบริหารและจัดการพนักงาน	63
5. สรุปและข้อเสนอแนะ	66
ภาคผนวก	69
บรรณานุกรม	106

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงจำนวนสถานประกอบการและผู้ประกันตนจำแนกรายปี	2
2. สรุปจำนวนตำแหน่งในระดับต่าง ๆ ตามแผนอัตรากำลัง 3 ปี ของสำนักงานประกันสังคม	5
3. เปรียบเทียบหลักเกณฑ์เกี่ยวกับลูกจ้างชั่วคราวเดิมกับหลักเกณฑ์ระเบียบสำนักงานประกันสังคมว่าด้วยการบริหารและจัดการพนักงานประกันสังคม	31
4. สรุปผลการวิเคราะห์อัตรากำลังพนักงานสำนักงานประกันสังคม	61
5. สรุปอัตรากำลังพนักงานของสำนักงานประกันสังคม	62
6. แสดงจำนวนค่าใช้จ่ายในการจ้างพนักงานและอัตรากำลังพนักงานจำแนกรายปี	64
7. แสดงการวิเคราะห์พนักงานส่วนกลาง สำนักงานประกันสังคม ประจำปี 2540	80
8. แสดงการวิเคราะห์พนักงานส่วนภูมิภาค สำนักงานประกันสังคม ประจำปี 2540	83